

גליון

"אִישׁ יְשִׁיבֵשׁעַר חוֹמָשׁ"

יו"ל ע"י מערכת "חיים וברכה"
מאוצרו הבלום של
הגאון ר' חיים ברוך נבנצאל שליט"א
וממקורות נוספים (במסגרות)
פרשת ויקרא (ועניני הבחירות) ה'תשפ"א

בשלב זה הגליון יוצא בעיקר במהדורת מייל בלבד. להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון וכן לשליחת פנינים למערכת ניתן לשלוח מייל ל: 0804hv@gmail.com להערות ובירורים נוספים ניתן להתקשר: 0548442591

מפני שהתורה אמרה...

כִּי כָל שְׂאֵר וְכָל דְּבֶשׁ לֹא תִקְטְרוּ מִמֶּנּוּ אִשָּׁה לֵה' (ויקרא ב, יא)

ידוע מה שאמר הבית ישראל על מה שאומרים בפרשת הקטורת "תני בר קפרא אומר, אילו היה נותן בה קורטוב של דבש, אין אדם יכול לעמוד בפני ריחה. ולמה אין מערבים בה דבש - מפני שהתורה אמרה 'כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה'".

אמר ה"בית ישראל": לפעמים חושבים מה יש כאן לשאול או לברר הרי אין יותר טוב מזה. אבל התורה אומרת אחרת לגמרי...

לפני שנים רבות היה כינוס בחירות אצלנו בזכרון יעקב, נאם שמה איזה עסקן וזירז את הציבור לעשות פעלים למען הרשימה החרדית.

לאחר הנאום הוא השיב לשאלות הציבור ומישהו שאל אותו למי יצביעו לראשות הממשלה.

בלי להתבלבל הוא השיב: גדולי ישראל טרם הכריעו אבל כנראה שההכרעה תיפול על...

סיפרתי בכאב את המעשה לידידי ראש ישיבת בריסק, כי עסקנים שמתיימרים להיות נושאי 'ככל אשר יורוך' יודעים בעצמם 'לשער' מה יהיה 'יורוך'...

והוא סיפר לי את הסיפור הבא:

הנצי"ב נפל למשכב, מיד הובהל אליו רופא נכבד מוינה, הרופא בא מישש ובדק, הרים את ידו ופסק את פסוקו. המצב ביש, אין לנו מה לעשות.

כמו שאומרים: בר מינן כזה שכל הרופאים והרבנים התייאשו ממנו...

הנכד של הנצי"ב הלא הוא ר' חיים בריסקער, בדיוק נכנס לבית ושמע את פסק היאוש שיצא מפי הרופא. הסתובב ושאל את הנוכחים מה אתם אומרים: הצדק עם הרופא? אמרו כולם אכן כך זה נראה, הוא נראה בר מינן.

אמר להם ר' חיים: אם כך תקראו לרופא המקומי של וואלאז'ין ונראה מה יהיה.

הרופא או יותר נכון החובש... הרוקח... הגיע במהירות, בדק מה שבדק ואמר: זה לא כלום, מיחוש קל, רק יקח את מה שאני ירקח לו והכל יעבור. וכך הוי!

ותהום העיר. מופת.

אך רבי חיים ביטל ואמר אין כאן מופת זה פשוט ביותר. בשעה ששמעתי את דברי הרופא וראיתי שכך נראה המצב, וכמוהו הסכימו כל הסובבים, אמרתי שמהיכי תיתי שהרופא הדגול אמר את כל דבריו מתוך עמדת ה'רופא' אולי הוא אמר את זה ממה שנראה לכולם...?

או כלשונו: מי אמר שהוא אמר כי הוא יודע אולי הוא אמר כי הוא לא יודע...

ממילא אמרתי נקרא לרופא נוסף פשוט ככל שיהיה אבל שיאבחן בתור 'רופא...'
 כך ייאמר לאותם משערי ה'יורוך'... וכי אתה סבור שזה כל כך פשוט שצריך לעשות כך וכך ולהכריע כך וכך?! לכל
 אחד יש חיוב להציל נפשות, להרבות חיילים לקדושה. הכל נכון. אבל אין מוסיפים בה מפני שהתורה אמרה!!!

הבה ונהיה חסידים של ה' יתברך

עם זו יצרת לי תהלת יספרו (הפטרה)

היה אחד בעיר ורשא הגדולה שהשם ישמור נחלה ומצבו היה אנוש, הרופאים לא הותירו לו אלא ימים ספורים לחיות.

היו לו ששה ידידים, כל אחד חסיד של רבי אחר, וכל אחד מהם תיכף אסר את מרכבתו ונסע לרבו, וכולם חזרו עם הבטחת קודש: הסירו דאגה מליבכם! הרופאים לא יודעים מה שהם מדברים, האיש יקום מחוליו וישוב להיות כאחד האדם! נו שוין.

חלפו שבעה ימים, ובשטיבלאך של ורשא שררה מהומה. אותו שכיב מרע, בא והתפלל שחרית עם כולם! פלאי פלאים! כמובן שבכל קצוות העיר התרוצצה אותה השמועה, אבל בכל פינה הסיפור סופר עם שמות אחרים, כלומר: שמעתם יענק'ל נהיה הרי חולה וכולם התפללו והמצב היה ירחם השם אבל בער'ל נסע לקוידינוב והרבי אמר שאין מה לדאוג והנה היום הוא כבר היה בשחרית!, בצד השני של ורשא השמועה היתה דומה רק הסיום היה שדוד'ל נסע לקוזמיר והרבי אמר וכו'.

אחד החסידים נסע לאחר יומיים לרבו, וסיפר לו שהודו לה' יענק'ל הבריא כדברי הרבי, אבל באמת רצוני לדעת מי מכל הרעבע'ס אחראי על הסיפור הזה? מי בעל הנס?

אמר לו הרבי: בעל המופת זה אחד ויחיד ומיוחד. זה הקב"ה.

שאל החסיד אבל בכל וורשא רצים ששה סוגי שמועות על שש רעבע'ס שעשו את ה'מופת', אף אחד לא מספר על הקב"ה.

ענה לו הרבי בחיוך מריר: אכן, לקב"ה אין חסידים...

עם זו יצרת לי תהילתי יספרו! הבה ונהיה חסידים של ה' יתברך.

ומענין לענין אמר פעם מישהו: "שירו לה' שיר חדש", למה שיר חדש? מה רע בשירים הישנים? והתשובה: "תהלתו בקהל חסידים" ... אחרי שהחסידים השתמשו בכל התארים בשביל האדמור"ם כבר לא נשאר במה לשבח את הקב"ה ולכן צריך שיר חדש...

תורה ומצוות אינם כבדים...

ולא אתי קראת יעקב פי יגעתי פי ישראל (הפטרה)

אחד המשלים המפורסמים בשמו של המגיד מדובנא הוא באורו על פסוק זה:

משל לסוחר ששלח שליח, כדי שיביא לו מטען מהנמל. אחרי הרבה זמן הגיע השליח, מתנשף ויגע, כפוף ומזיע, כורע תחת עומס המטען, והכריז בשארית כוחותיו באוזני הסוחר: "הבאתי לך את החבילה המבוקשת".

הלה הגיב מיד: "לא נכון. זו לא החבילה שלי". "עוד לא פתחת אותה", התפלא השליח, "למה אתה אומר זאת?"

ענה לו הסוחר: "פשוט מאוד. החבילה שלי לא כבדה, ומי שיישא אותה לא יתנשף. אם אתה מתנשף - זו אינה החבילה שלי. החבילה שלי מכילה יהלומים. יהלומים לא כבדים..."

כך המשיל המגיד מדובנא את עבודת ה', אשר צריכה להיות טבעית ומתאימה לאדם ושתהיה נעימה ומתוקה; אם עבודה זו גורמת סבל וקושי לבעליה, הרי שזו לא עבודת ה' הנכונה והראויה.

ומענין לענין באותו ענין: ר' אלי' מישקובסקי זצ"ל היה מבאר את דברי המדרש "חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדתיך" אמר דוד רבש"ע בכל יום ויום הייתי מחשב ואומר למקום פלוני ולבית דירה פלונית אני הולך והיו רגלי מביאות אותי לבתי כנסיות ולבתי מדרשות הה"ד" ואשיבה רגלי אל עדותיך" (ויק"ר פל"ה אות א'), וכי דוד המלך כל ימי חייו היה הולך רק לבית המדרש?! הוא אף פעם לא הלך למכולת, לרופא או לבנק?!

וביאר ר' אלי' שלכל מקום שאדם הולך, הוא הולך עם סיבה, הוא תמיד יידע לנמק "אני הולך למקום פלוני בגלל ש...", אבל כשאדם הולך לביתו הוא לא הולך "בגלל ש..." אלא כי זה הבית שלו, לבית הולכים כי זה הבית, ולא בגלל סיבה מסוימת.

אומר דוד המלך "רגלי מביאות אותי לבית המדרש", כי בית המדרש זה הבית שלי ואדם בטבעו הולך לבית! עבודת ה' ובפרט לימוד התורה אינם מיגעות, בית המדרש הוא הבית של האדם! ואם אדם עובד להגיע להרגשת השמחה והסיפוק מכל מצוות ומצווה אין מאושר ממנו.

כמה מילי מעלייתא השייכים לקראת הבחירות

"אהבת ישראל" נוסח יון

הגמ' בסוף סוכה מספרת את המעשה הידוע: מעשה במרים בת בילגה שהמירה דתה והלכה ונשאת לסרדיוט אחד ממלכי יוונים כשנכנסו יוונים להיכל היתה מבעטת בסנדלה על גבי המזבח ואמרה לוקוס לוקוס עד מתי אתה מכלה ממונן של ישראל ואי אתה עומד עליהם בשעת הדחק. ושאלו בגמ': משום ברתיה קנסינן ליה לדידיה?!... וכי משום שאחת מבנות משמרת בילגה המירה דתה לכן קונסים את כל המשמרת?! ותירצו: אמר אביי אין כדאמרי אינשי שותא דינוקא בשוקא או דאבוה או דאימיה! מפרש רש"י: משל הדיוט הוא מה שהתינוק מדבר בשוק מאביו או מאמו שמע אף (זה) אם לא שמעה מאביה שהיה מבזה את העבודה לא אמרה כן.

וצ"ב מהיכן ידעו שזה הגיע מאביה, הרי היא הלכה ונישאה לסרדיוט יווני, אולי זה הגיע מבעלה הסרדיוט היווני?... התירוץ הוא: מה היא בעצם צעקה, היא צעקה: "אהבת ישראל!" "אהבת ישראל!" - "אהבת ישראל" לא מגיע מבעל גוי, זה מגיע מאבא מזרחני'ק!...

מצטער! היינו אז בדאצ'ה...

הבריסקער רב והחזון איש בזמן פרשיית "ילדי טהרן" פעלו בקדחתנות בכל המישורים וכו' והם שתתו דם רב כידוע. תקופה לאחר ששככה הפרשה, פגש הבריסקער רב את אחד הרבנים שהיה שייך קצת לזרם אחר... והוא שאל אותו: למה לא שמענו את קולך במשך כל הפרשיה... הרי אתה רב פעיל וכו'...

אותו רב התחמק והשיב: וכי מה יכולתי לעשות?... הייתי בדאצ'ה, לא הייתי באזור עקב חופשה...

אמר לו הבריסקער רב: אתה יודע מה אתה מזכיר לי?!... בבריסק היו שתי זקנים מופלגים שהתעסוקה היומית שלהם היתה לשבת ברחוב ולספר לילדים שהיו מתגודדים סביבם את כל סיפורי ההיסטוריה - בגוף ראשון!... השומע את סיפוריהם היה נשמע לו שאותם זקנים חיים עלי אדמות כבר אלפי שנים... לאחד הזקנים קרו "יענקל" ושמו של הזקן השני היה "זלמן"... הילדים היו שואלים: יענקל, אתה זוכר את הבית-יוסף?!... והוא היה משיב: בודאי שאני זוכר אותו... אני ראיתי את המגיד מגיע אליו וכו' וכו'. ואת הרשב"א והרמב"ם אתה זוכר?!... בטח שאני זוכר... ישבתי לידו בכיתה... ואת אביי ורבא אתה זוכר?!... - מה השאלה בכלל?!... אני זוכר שאנשים היו באים לגמ"ח של רבא ללוות כסף... ואת התנאים אתה זוכר?!... השיב להם יענקל: לא את תקופת התנאים אני כבר לא זוכר... אבל אתם יכולים לשאול את זלמן, הוא יותר מבוגר ממני... ואז הילדים פנו ושאלו את זלמן: אתה זוכר את התנאים?!... והוא השיב: כן בודאי... אני זוכר שרשב"י ובנו יצאו מהמערה... ואת רבן יוחנן בן זכאי אתה זוכר?!... בטח אני עוד זוכר שהוא היה צעיר... וכו' וכו'.

לבסוף שאלו הילדים את זלמן: מה אתה יכול לספר לנו מחורבן בית המקדש? ... זלמן מנסה להיזכר בחורבן בית המקדש והוא לא נזכר... בצר לו הוא השיב לילדים: אינני זוכר את חורבן בית המקדש... מעניין איך זה יכול להיות... אבל אינני זוכר...

שואלים אותו הילדים: מה?!... אתה לא זוכר?! הרי אתה זוכר הרבה יותר מוקדם מחורבן בית המקדש? ... עונה להם זלמן: נכון, דווקא משום כך זה ממש פלא, כיצד יתכן שאינני זוכר... הוא פנה לאשתו: רייזל, תגידי, אולי את זוכרת משהו שנשרף... בית המקדש... גם היא השיבה בשלילה... ואז לפתע אורו עיניו שלך ר' זלמן: רגע רגע רגע - הוא אומר, מתי היה חורבן בית המקדש, זה היה בתקופת תמוז-אב, אהה... היינו אז בדאצ'ה!...

סיים הבריסקער רב ואמר לאותו רב: יש כאלו שבית המקדש יכול להישרף והם בדאצ'ה!... כאן בפרשיית "ילדי טהרן" שורפים נשמות ואתה בדאצ'ה?!... זה בדיוק כמו להיות בדאצ'ה בזמן חורבן בית המקדש!...

"הדתיים הגנבים"...

אומרים בשם ר' מאיר שפירא על המעשה המובא בגמ' (בכורות ה' ע"א) שאפיקורס אחד טען לרבן גמליאל משה רבכם גנב או קוביוסטוס, משום שהוא עשה חשבון מוטעה ולפיו האדנים שעמדו בפועל במשכן הכילו כמות כסף פחותה מזו שהתקבלה מכל מחציות השקל שנתנו עם ישראל עבור כך, והגמ' אומרת מהו החשבון האמיתי, ושאותו אפיקורס טעה בחשבון.

נשאלת השאלה: מדוע אותו אפיקורס לא בא בטענה דומה והגיונית הרבה יותר לכאורה, על אהרן הכהן, הלא אהרן הכהן אמר לעם ישראל "התפרקו נזמי הזהב אשר באזניכם וכו'" וכמות הזהב שהיתה לעם ישראל באותה התקופה היתה כמות אדירה כמבואר שם בבכורות (ה' ע"ב) שאין לך כל אחד ואחד מישראל שלא היו עמו תשעים חמורים לובים טעונים מכספה וזהבה של מצרים, ואם כן, לבטח אהרן הכהן בכדי לבצע את מעשה העגל קיבל לידי כמות של מאות ואולי אלפי טונות של זהב, ולבסוף יצא בסך הכל עגל קטנטן אחד... אם כן לכאורה אהרן הכהן גנב? ... למה את זה לא בא אף אפיקורס לשאול??... והתשובה היא: כשנותנים לעגל, לאף אחד לא קשה לאיפה הלך הכסף, רק כשנותנים ל"שיבות" אז... "השיבות גנבו את כל הכסף"...

פעם ניגש אלי אדם והחווה על הצילום שבידו ואמר "אתה רואה כבוד הרב, הנה כאן בצילום יש דתי גנב - עם זקן ופאות"...

השבתי לו: ראשית כל, ר' אלי' משקובסקי זצ"ל היה אומר על אנשים מסוג זה שהדבר הראשון שהוא גנב זה את הזקן והפאות עצמם...

שנית אספר לך סיפור: היה פעם ויכוח בין שני יהודים מי הם הגנבים, העניים או העשירים? ... והנה באותם ימים התפרסמה ידיעה על 'שנורער' ידוע שנמצאה בדירתו לאחר מותו סך עצום של כסף. אותו אחד שטען כי העניים הם הגנבים טען לבר-פלוגתא שלו "אתה רואה? ... הנה עני גנב!!!" הבר-פלוגתא לא נשאר חייב והשיב לו מינייה וביה: אדרבה מכאן ראייה שהעשירים הם הגנבים שהרי נתברר שהוא היה עשיר... הוא רק היה 'מחופש' לעני... והנמשל: אתה טוען שהדתיים גונבים כי הנה יש כאן דתי שגנב, אדרבה אם הוא גונב הרי הוא אינו דתי כי הוא לא מתנהג למעשה כמו דתי אז במה הוא דתי? ... וכי המראָה הוא זה שקובע?

תדיר ושאינו דיר תדיר קודם...

ברוח מערכות הבחירות התכופות ובאותו זמן אחר זמן דנו הפוסקים מה הדין לו יצויר שיוס הבחירות חל בפורים איזו מצוה יש להקדים: בחירות או מקרא מגילה? ופסקו שבחירות קודם כי תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם...

גליון

"א ישיבישע'ר חומש"

יו"ל ע"י מערכת "חיים וברכה"
 מאוצרו הבלום של
 הגאון ר' חיים ברוך נבנצאל שליט"א
 *
 פרשת ויקרא ה'תש"פ

בשלב זה הגליון יוצא בעיקר במהדורת מייל בלבד. להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון ניתן לשלוח מייל ל: 0804hv@gmail.com
 להערות וביירוים נוספים ניתן להתקשר: 0548442591

נוראות הפגם במחשבה ובדיבור יותר מן הפגם במעשה

אם עלה קרְבְּנוּ מִן הַפֶּקֶר (ויקרא א, ג)

הנה עולה מכפרת על הרהורי הלב (ויקרא רבה ז ג), וחטאת באה על עבירה שזדונה כרת. ויש לשאול דא"כ לכאן חטאת היא על עוון חמור יותר, ולמה החטאת חציה לגבוה וחציה נאכלת לכהנים ואילו עולה שכולה כליל.

והביאור הוא שדיני הקרבן הם על פי המקום ששם היה הפגם, הרהורי הלב פוגמים רק למעלה ולכן הקרבן נאכל רק לגבוה, ואילו חטאת היא גם עבירה בכלי המעשה כאן בעוה"ז וגם פוגמת למעלה ולכן חצי לגבוה וחצי לכהנים. המחשבה פוגמת במקום הגבוה ביותר וכמו הפתגם שאומרים העולם "מה שיעשה גיבור אחד לא יעשו אלף חרבות", ועד"ז מה שעושה מחשבה אחת לא יעשו אלף דיבורים.

והגאון רבי גדליה אייזמן זצ"ל היה אומר: פיגול הוא במחשבה, ומבואר בגמ' (נדרים כ ע"ב) שיש בני ט' מדות, וחלקם הוא במחשבה, אם כן מוכח שבית יהודי זה בית המקדש! שהרי רק בקרבנות מצאנו פסול במחשבה. ובנפש החיים שער א' האריך על כח המחשבה שבעצם היא הפועלת הרבה יותר מכל המעשים, וכן הדיבור.

והחפץ חיים היה מבאר את הפסוק "כי הנה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה ש'חו" (עמוס ד, יג) שהנה כשרואים בניין גבוה, ברור לכולם שיש לו יסודות איתנים והחלק החזק של הבנין נמצא בבסיס. אומר הנביא הצורה איך שחושבים העולם היא הפוכה מהאמת, כי הקב"ה יוצר הרים שעומדים על המים שהם עומדים על הרוח. אבל ממשיך הנביא ואומר: מה יותר חזק מכל זה? "ומגיד לאדם מה ש'חו" הכח של הדיבור של האדם. על זה עומד העולם.

וכמו שכותב ה"נפש החיים" (ש"א פי"ג) אודות כח הדיבור והשפעתו על העולם וזה לשונו: וכן בענין ההתעוררות שלמעלה ע"י בחי' הדבור אמר עמוס הנביא ע"ה (סי' ד') כי הנה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה ש'חו כי אמרו בזוהר (לך לך פ"ו ב') שלשון הגדה שייך על רזא דמילתא הזהיר כאן את האדם מחמת היותו עתה בזה העולם השפל שאינו רואה ומשיג הבנין או ההריסה חס ושלום הנעשה למעלה בהעלמות מכל דבור ודבור שלו. ויכול להעלות על דעתו ח"ו לומר במה נחשב דבור ושיחה קלה שתפעול שום פעולה וענין בעולם. אבל ידע נאמנה שכל דבור ושיחה קלה שלו לכל אשר יבטא בשפתיו לא אתאביד ואינו הולך לבטלה ח"ו.

והנה בימינו לא צריך להתאמץ להבין מה הכח של פעולות קטנות. אם אנו מסתכלים מסביבנו... וירוס בלתי נראה... בקושי בבחינת "מחשבה"... שולט ובולל את כל העולם. נורא ואיום. אמנם "דיבור אחד יכול להרוג יותר מאלף פצצות", אבל צריך לדעת ש"מחשבה אחת יכולה להחריב יותר מאלף דיבורים"! ובשביל זה צריך עולה שכולה כליל לשמים לתקן הרהורי הלב.

הרגשת העבירה בנפש

נֶפֶשׁ כִּי תִחַטָּא (ויקרא ד, ב)

ולא נאמר איש כי יחטא. כי את הרגשת העבירה מרגישים בנפש, כשיש "לב חי ומרגיש" מרגישים שעשו חטא. כשאין "לב חי מרגיש" זה נראה כמו הסיפור הבא: מספרים על אחד שבערב יו"כ פשפש בכל מעשיו [וכמובן...]

לא מצא כל חטא. ניגש לבית שכנו, הכה אותו כמה מכות הגונות, ויצא בשמחה גדולה... האאאא עכשיו יש על מה לחזור בתשובה...

כמה התאכזב כאשר מאחוריו שמע את השכנה צועקת לעברו: איי ר' יענקל' אתה לא יודע איזה מצוה עשית עכשיו...

ומן השמים נותנים לאדם הזדמנויות שלבו מתעורר לתקן דרכיו. אך אם אינו מנצל את אותם רגעים, רגשי התעוררות אלו נעלמים ואפילו הולכים למקומות לא טובים.

אומרים בשם הרבי הבית ישראל מגור, שהיו בזמנים שונים כל מיני התעוררויות דקדושה בעולם ובואו החילונים ולקחו לעצמם וכגון בזמן שיבת ציון וכו', ואמר שבימינו יש התעוררות דקדושה לחזור בתשובה והנה שוב החילונים הם אלו שתופסים והשאר מפספסים...

בין הזמנים

הנה יש עבירה שכתוב עליה בשולחן ערוך שצריך לצום עליה. כתב השולחן ערוך (סי' רפח ס"ד): מְתָר לְהִתְעַנּוֹת בּוֹ תַעֲנִית חֲלוּם כְּדִי שְׂיִקְרַע גָּזַר דִּינּוֹ. וְצָרִיךְ לְהִתְעַנּוֹת בְּיוֹם רֵאשׁוֹן, כְּדִי שְׂיִתְכַפֵּר לוֹ מֵהַ שְׁבִטָל עֲנֵג שֶׁבֶת. והנה צום זה של תענית חלום כתוב עליו דברים נשגבים "כל היושב בתענית בשבת קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה" (ברכות לב ע"ב) וברש"י שם מבאר הטעם: לפי שתענית קשה בשבת לפי שהכל מתענגים בו והוא מתענה. והנה הדברים קל וחומר: ומה יהיה אם אדם שצם תענית חלום בשבת שזו עבירה ועליו לתקן בתענית נוספת הוא זוכה שמהפכין לו גזר דין של שבעים שנה מרעה לטובה, בחור שיושב ולומד כשכולם מטיילים... על אחת כמה וכמה.

ולהשלמת הענין נביא כאן תוספת דברים שכבר ראו אור (בגליון פרשת וירא): אומרים בשם החזון-איש: אדם המתרחץ בערב שבת של ימות החמה בהם הוא מזיע ביותר, אין מעשיו מוכיחים שמתרחץ לכבוד שבת כי יתכן שלהנאת עצמו הוא עושה להתרענות מחום היום. אבל אם אותו אדם יתרחץ לכבוד שבת גם בערב שבת הקצר של ימות החורף שאינו מרגיש צורך להתרחץ להנאתו ועושה כן רק מפני כבוד השבת, לא זו בלבד שיקבל שכר על מעשה זה של הרחיצה בחורף שמוכח שהוא עושה לכבוד שבת, אלא מעשה זה מגלה כי כל מה שמתרחץ בימות החמה הוא גם עושה לכבוד שבת. ונמצא שבזכות רחיצתו בחורף יקבל שכר על כל מה שהתרחץ בימות החמה.

משל למה הדבר דומה: אדם רצה לקנות לאשתו תכשיט זהב טהור. הגיע לחנות תכשיטים והמוכר נקב בסכום מפולפל של 100 דולר לחוליה. הקונה עשה את חישוביו ובחר לרכוש עשרה חוליות. הוא הגיע לביתו ועלה בליבו חשש שמא אין זה זהב. וכדי לבדוק זאת הניח את השרשרת בתנור על 60-70 מעלות וראה שזה נמס. מיד חזר למוכר בכעס גדול: למה רימיתני? זה לא זהב. שאל אותו המוכר מנין לך? השיב לו הקונה: תכשיט זהב צריך להיות עמיד בלחץ החום! אם ב60-70 מעלות הוא נמס, זה הוכחה שזה לא זהב, זה פלסטיק! כך האדם נמדד לפי זמני לחץ! האופן שבו הוא מתנהג כשקשה לו מגלה מהי פנימיותו האמיתית בכל שאר הנהגות.

וזהו הביאור במה שאמרו חז"ל "הכל לפי רוב המעשה" (אבות פ"ג מט"ו). כלומר שככל שאדם עושה יותר מעשי מצוות כך יותר טוב. והוא פלא מה היתה ההו"א לחשוב לא כך. (וידוע מה שהרמב"ם מפרש שאדם שנותן לצדקה עשרה זהובים מוטב שיתנם בעשרה נתינות מאשר בנתינה אחת כי מעשה המצוה עצמו משפיע על האדם וככל שאדם עושה יותר מעשי-מצוות כך זה משפיע עליו יותר לטובה, וההו"א היתה שאין הבדל אם נותן בנתינה אחת או בהרבה נתינות וקמ"ל "הכל לפי רוב המעשה" שמוטב לתת בפעולות רבות.)

ולדברינו ההו"א היתה שאין זה משנה בדרגת המצוה אם עושה אותה מעט פעמים או הרבה פעמים, כל פעם שמקיים את המצוה, הרי עשה מצוה ומקבל עליה שכר. וקמ"ל שאין זה כך אלא "הכל לפי רוב המעשה" – ככל שאדם עושה את המצוה יותר פעמים כך המאמץ גדול יותר ואם הוא מצליח לעמוד במאמץ גדול יותר ולשוב ולעשות את המצוה עוד ועוד פעמים זה מוכיח וקובע את הדרגה של כל המצוות שעשה עד כה גם כשזה היה לו קל, שגם הם בדרגה גבוהה. "לפי רוב המעשה" כך כל המצוות הופכות להיות איכותיות יותר. זה 'עמיד' יותר!

"בין הזמנים" זה מעט יותר מחודשיים מתוך השנה כולה. אבל מי שלומד בבין הזמנים זה מגלה על הלימוד שלו בכל השנה כולה!!!